

[Mølgaard]

fald med mening. En fuldt ud lytter- og seerejet og -drevet Danmarks Radio, som retsforbundet har foreslået, ville være den bedste garanti for ytringsfriheden også i denne sammenhæng.

Et fuldstændigt fra staten løst andels-selskab, der havde til formål at tilgodese danske forbruger- og producentinteresser, ja, samfundsinteresser, i forbindelse med oliehandel, og som altså er noget andet end et statsejet aktieselskab, ville kunne få forretningsudøvelsessevne i ønskeligt omfang i kraft af, at ekspertise kunne tilkøbes fra de erfarne på området for den pris, denne ekspertise nu engang koster, og at denne ekspertise kunne tilkøbes i et tilstrækkeligt omfang, ikke begrænset af vanskeligheden med at skaffe statslige bevillinger i et sådant omfang, at det danske samfunds reelle interesser reelt kunne varetages bedst muligt. Et sådant selskab ville være forsynet med den fleksibilitet, der er nødvendig for at gebærde sig fornuftigt på dette særdeles komplicerede område. Det ville også have skaffet et værn mod mulig politisk pression fra saudiarabisk eller anden side, for en sådan ville jo blive formålsløs.

Selvfølgelig er det 100 pct. statsejede selskab DONG ikke udstyret med disse muligheder. Ministerens distance til selskabet er for kort, selskabets frihed for ringe.

Men lad mig så slutte med at konstatere, at vi tager energiministerens redegørelse om, at udviklingen i alle lande har været i den retning, Danmark nu har betrådt, til efterretning.

De syv søstre opførte sig ud fra danske interesser ganske formålstjenligt, da vi i 1957 og 1973 havde olieforsyningskrise. Vi reddedes i kraft af disses evner, skabt af deres totale markedsdominans. Denne forudsætning for deres evne til at tjene samfundet Danmarks interesser, som dengang var til stede, er i dag kun i begrænset omfang til stede, fordi andre lande – som energiministeren har redegjort for det – har entret direkte med OPEC-land efter OPEC-land.

De forrige tider er forbi, som Ewald på dødslejet bedyrede sin Arendse. Hvad enten man kan lide Esso, Texaco, BP, Shell, Gluf, og hvad de nu i øvrigt hedder, de syv søstre, eller ej, må man erkende, at det ville være at prisgive danske interesser, dette pr. rygmærk eller konservatisme at regne med, at hvad

der hjalp engang, ville klare også næste krise. Han, som har hjulpet hidindtil, han hjælper nok herefter, hedder det i en salme. Det drejer sig imidlertid om overjordiske kræfter. Her på jorderiget, hvor det drejer sig om redskaberne for forsynet, må vi klart konkludere, at redskabet fra før ikke virker længere.

Selvfølgelig må Danmark disponere herefter. Efter retsforbundets opfattelse har energiministeren og regeringen også søgt dette, efter vores opfattelse ikke på den allermest effektive vis, men man har dog søgt det.

På det grundlag kan vi bestemt ikke støtte fremskridtspartiets dagsordensforslag, men i øvrigt skal jeg også undlade at uddybe den totale mistillid, vi nærer til fremskridtspartiets vilje til at værne eller varetage det danske samfunds interesser også på dette, energipolitikens, område.

Venstres dagsordensforslag kan umiddelbart lyde tilforladeligt, men om der er mere eller mindre amerikansk olie at få ad den vej, at vi foretager en vedtagelse af denne dagsorden, vil jeg underkaste en nærmere analyse, inden jeg låser mig fast til en stillingtagen til det. Givet er det, at den vurdering, vi vil anlægge over for venstres forslag, vil være påvirket af vores vurdering af mulighederne for qua dette forslag eller uden dette forslag at komme nærmere henimod det, som er vort ideal, nemlig at vi får privatiseret, frigjort, DONG mest muligt fra statsstyring, og den analyse er ikke aldeles ukompliceret. Men når vi har dette formål som det allerhøjeste i vores energipolitik fra retsforbundets side, hænger det meget nøje sammen med, at vi betragter det som forudsætningen for, at vi bedst muligt tilgodeser sikkerheds- og forsyningsikkerhedshensynet, der må være alfa og omega på energipolitikens område.

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg vil gerne først sige til hr. Mølgaard, at det, der er baggrunden for, at det nødvendigtvis skal være et statsligt selskab, er, at de lande, der eksporterer olien, som en klart formuleret, bevidst, fast politik ønsker en ændring i handelen yderligere i forhold til nu i retning af stat-til-stat-handeler. Vi er i en situation, hvor vi i de store linjer må gøre op med os selv, om Danmark ønsker at tilpasse sig denne udvikling, eller om vi ikke